

Naar een gezonde woning

DOOR JACOB VAN DER MEULEN

HEERHUGOWAARD - In de Stad van de Zon in Heerhugowaard wordt op initiatief van de bevoegen bouwkundige Willem Koppen een woning gerealiseerd waarin gezondheid, comfort, energiebesparing en duurzaamheid centraal staan. En op de eerste plaats staat in deze ICOON-woning gezondheid, aldus de man die zichzelf kwalificeert als 'positief ongeleid projectiel'.

Op de dag van de duurzaamheid ontvangt de ICOON-woning een zware delegatie. Maar zelf zou Willem Koppen niet op de uitnodiging zijn ingegaan. „Wat hebben we hier bereikt? Een energieleverende woning. Dat past natuurlijk voortreffelijk bij het thema van De dag van de Duurzaamheid, maar persoonlijk vind ik dat niet meer zo bijzonder. Het is wel belangrijk, maar mijn drive is in de eerste instantie niet de realisering van een duurzame woning. Wat is trouwens een duurzame woning? Dat is nergens goed vastgelegd. Nee, mijn drive is het realiseren van een gezonde woning die natuurlijk wel comfortabel, energiezuinig en duurzaam is. In de bouwwereld wordt in het algemeen niet gefocust op gezondheid. Wij gaan met de ICOON-woning de branche en consumenten er bewust van maken wat gezond wonen is.” De kracht van Willem Koppen is dat hij partijen kan verbinden. Zo nemen in de ICOON-woning ruim zo verschillende daadkrachtige partners deel, van lokale tot internationale partijen. „Ze combineren uitdaging, vaardigheid en toewijding. Daarmee ontstaat een *flow*. Ze vinden het gewoon leuk om zo te werken en zijn terecht trots op wat ze doen.” De ICOON-woning is ontwikkeld door Vos Ontwikkeling namens Hallokaties 2 en wordt door Friso Bouwgroep gebouwd op

Willem Koppen is een 'positief ongeleid projectiel' in de bouwwereld.

JIFOTO/TOM RUITER

drie door Koppen ontwikkelde principes. Hij noemt ze de trias (drieheid) energetica, pecunia en urgentia. „Op een zeer methodische manier passen we energiebesparing toe. En we meten de besparing, want er is vaak een enorme kloof tussen theorie en prestatie. De energiebesparing willen we ook tegen de minste kosten realiseren. Kijk niet alleen naar zonnepanelen, maar ook naar zuinige apparatuur. En de *holy grail* in het project is natuurlijk de compacte warmteopslag, uniek in Nederland en zelfs daarbuiten. Zonnewarmte wordt opgeslagen in water en strooizout. Door die twee stoffen vervolgens van elkaar te scheiden blijft de warmte behouden. Voeg ze weer samen en de warmte komt vrij. Zo eenvoudig.” Op een energiemonitor met display krijgt de bewoner inzicht in het eigen verbruik. Ook is te zien hoe het zich

verhoudt met het gemiddelde energieverbruik in de wijk. Koppen: „Niemand doet iets bewust fout. We zijn wel vaak onbewust onbekwaam. Als je via een monitor echt bewust wordt van je energieprestatie, dan wordt het logisch dat je het gedrag daarop aanpast.” Maar in de ICOON-woning gaat het vooral om gezondheid: het trias urgentia. Koppen „Dat is het uiteindelijke doel van dit project. Het moet binnen de woning gezonder worden dan daar buiten. Het is opvallend dat wij als consument wel bij bijvoorbeeld voeding allerlei prestaties vragen op het gebied van gezondheid, maar dat bij een woning nalaten. En dat terwijl een gemiddeld mens 70 procent van de tijd in een woning is. Er is niet eens een definitie van een gezonde woning. In het bouwbesluit staan alleen een aantal ondergrenzen waaraan voldaan moet worden. Het

bouwbesluit bevat 'aanvaardbare risico's binnen economische randvoorwaarden'. Er spreekt geen enkele ambitie uit om bijvoorbeeld daadwerkelijk een gezonde woning te bouwen. Als je dat niet 100 procent nastreeft, stop dan met bouwen.” In de ICOON-woning wil Koppen ook de medische wereld betrekken. Maar hij stuit daarbij weer op vaste kaders. „Het merendeel van de medici is getraind op het opsporen en behandelen van ziekte. Niet op het voorkomen ervan. Tien jaar lang wil ik in de ICOONwoning als meet- en demonstratiewoning pragmatisch onderzoek laten doen naar de onderlinge relatie van comfort, energiezuinigheid en gezondheid. En de eventuele ziekmakende factoren benoemen en eruit halen. Dan creëer je echt een woning met een toegevoegde waarde. Dan onderscheidt een bouwer zich op de meest ultieme wijze.”